



UPPSALA TINGSRÄTT  
Avdelning 2  
Enhet 3

**DOM**  
2015-02-19  
meddelad i  
Uppsala

**Mål nr:** B 1189-14

**PARTER** (Antal tilltalade: 1)

**Tilltalad**

Karl Joel MATHIAS Joelsson, 19750921-0550  
Frihetsberövande: Häktad  
Lilla Väsby 16  
740 10 Almunge

Offentlig försvarare:

Advokat Henrik Stolare  
c/o Advokatfirman Wijk & Nordström AB  
Box 1022  
751 40 Uppsala

**Åklagare**

Kammaråklagare Pontus Melander  
Åklagarmyndigheten  
Åklagarkammaren i Uppsala  
Box 1424  
751 44 Uppsala

**Målsägande**

Sekretess A, se Partsbilaga sekretess  
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Agnes Kelemen  
Advokat Welin AB  
Box 1215  
751 42 Uppsala

---

**DOMSLUT**

**Brott som den tilltalade döms för**

1. Grov våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013  
- 2010-04-10
2. Anstiftan av våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st samt 23 kap 4 § brottsbalken  
- 2013-07-06 -- 2014-02-18 (8 tillfällen)
3. Stämpling till våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 15 § 2 st samt 23 kap 2 § 2 st  
brottsbalken  
- 2013-07-27 -- 2014-02-13 (4 tillfällen)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1113 751 41 Uppsala	Kungsgatan 49	018-431 60 00 <b>E-post:</b> uppsala.tingsratt@dom.se	018-431 60 99	måndag - fredag 08:00-16:00

4. Anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 1 st samt 23 kap 4 § brottsbalken  
- 2013-01-01 -- 2014-02-26 (3 tillfällen)
5. Grovt barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 2 p och 5 p och 5 st brottsbalken  
- 2010-04-10 -- 2014-02-26

#### **Åtal som den tilltalade frikänns från**

1. Grovt sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013  
- 2007-01-01 -- 2008-12-31

#### **Påföljd m.m.**

Fängelse 9 år

#### **Lagrum som åberopas**

34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken

#### **Beslut**

##### **Skadestånd**

1. Sekretess A:s skadeståndsyrkande ogillas.

##### **Förverkande och beslag**

1. I beslag tagna digitala lagringsmedier förklaras förverkade. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten i Uppsala län; beslag nr 2014-0300-BG727 p. 2, 3, 4, 6, 12:2 och 13).
2. I beslag tagen digitalkamera Kodak EasyShare C140 förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten i Uppsala län; beslag nr 2014-0300-BG2277 p. 3, tidigare nr 2014-0300-BG2017 p. 3).
3. I beslag tagen videokamera Go Pro Hero förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (överflyttat till Rikspolisstyrelsen, IT-brottssektionen, beslag nr 2014-0104-BG227 p. 1, från Polismyndigheten i Uppsala län beslag nr 2014-0300-BG2017 p. 2, tidigare nr 2014-0300-BG2277 p. 2).

##### **Häktning m.m.**

1. Mathias Joelsson ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.
2. Åklagarens begäran om fortsatt tillstånd att meddela restriktioner ogillas.

### **Sekretess**

1. Sekretessbestämmelserna i 18 kap. 15 § och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämpliga på innehållet i de bilder och filmer som har förevisats vid förhandling inom stängda dörrar. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § samma lag ska även fortsatt vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens (sekretess A) eller hennes mors identiteter, dock med undantag för de uppgifter som har tagits in i denna dom. Samma sekretessbestämmelse ska även fortsatt vara tillämplig på samtliga identitetsuppgifter i Partsbilaga sekretess.

### **Brottsofferfond**

1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

### **Ersättning**

1. Henrik Stolare tillerkänns ersättning av allmänna medel med 373 235 kr. Av beloppet avser 284 487 kr arbete, 13 743 kr tidsspillan, 358 kr utlägg och 74 647 kr mervärdesskatt.
  2. Agnes Kelemen tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 24 279 kr. Av beloppet avser 18 228 kr arbete, 1 195 kr tidsspillan, och 4 856 kr mervärdesskatt.
-

## INLEDNING

Åklagaren har yrkat bl.a. att Mathias Joelsson döms för grovt barnpornografibrott (åtalspunkten 1), grov våldtäkt mot barn (åtalspunkten 2), grovt sexuellt övergrepp mot barn (åtalspunkten 3), anstiftan av alternativt stämpling till grov våldtäkt mot barn via internet vid elva tillfällen (åtalspunkterna 4-14) samt stämpling till grov våldtäkt mot barn alternativt anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn via internet vid fyra tillfällen (åtalspunkterna 15-18). I anslutning till åtalspunkten 3 har målsäganden yrkat skadestånd.

Yrkandena, utredningen och domskälen såvitt avser skuld och skadestånd behandlas nedan under olika avsnitt uppdelade efter angivna åtalspunkter. Domen avslutas med ett avsnitt om påföljdsbestämningen och övriga frågor.

## ÅTAL FÖR GROVT BARNPORNOGRAFI (åtalspunkt 1)

### Yrkande och inställning

*Åklagaren* har yrkat att Mathias Joelsson döms för grovt barnpornografibrott enligt följande gärningsbeskrivning.

Joelsson har 26 februari 2014 innehaft sammanlagt 4 588 barnpornografiska bilder varav 2 292 bilder är att betrakta som särskilt hänsynslöst material, 252 filmsekvenser till en sammanlagd speltid om drygt 34,5 timmar föreställande barnpornografi och 507 filmsekvenser till en sammanlagd speltid om drygt 49,5 timmar föreställande särskilt hänsynslös/grovt barnpornografiskt material. Joelsson har vidare framställt barnpornografi dels genom att fotografera sitt eget övergrepp av målsägande okänd den 10 april 2010 i Almunge (se åtalspunkt 2) dels genom att med hjälp av videokamera dokumentera de övergrepp som ägt rum i Filippinerna under 2013-februari 2014 (se åtalspunkterna 4-21 – *rätteligen åtalspunkterna 4-18, tingsrättens anmärkning*).

Brottet bör bedömas som grovt dels eftersom innehavet avsåg en särskilt stor mängd barnpornografiskt material där barnen utnyttjas på ett särskilt hänsynslöst sätt dels att Joelsson under tiden mellan november 2010 och den 26 februari 2014 möjliggjort spridning genom dels användande av fildelningsprogrammet Gigatribe dels

genom att han via Skype skickat filmer till andra personer samt att Joelsson framställt egen barnpornografi enligt ovan.

*Mathias Joelsson* har erkänt innehav av barnpornografiska bilder och framställning genom dokumentation av de övergrepp som omfattas av åtalspunkterna 4-18. Han har förnekat gärningen i övrigt.

### **Utredning**

Mathias Joelsson har hörts. På åklagarens begäran har syn hållits på ett uppgivet representativt urval av de bilder och filmsekvenser som anträffades på digitala lagringsmedier hos Mathias Joelsson jämte samtliga bilder och filmer som även hänför sig till åtalspunkterna 2 och 4-18. Åklagaren har vidare åberopat i förundersökningsprotokollet (aktbilaga 51) intagna handlingar i form av granskningsprotokoll (sid. 6-9), information om ”chatt-konton” (sid. 10-20), ”chattloggar” (sid. 21-111 och 139-162), protokoll över undersökning av USB-minnen (sid. 170-172 och 174), protokoll över datorundersökning (sid. 179 och 180), beslagsprotokoll nr 2014-0300-BG727 (sid. 201-204) samt i tillägsprotokollet (aktbilaga 52) intagen analys (sid. 1).

Åklagaren har under sakframställningen biträttats av Andreas Wånggren och Eva Eklöf, båda civila brottsutredare vid polisen i Uppsala. Andreas Wånggren och Eva Eklöf har närmare beskrivit granskningen och bedömningen av bilderna och filmsekvenserna.

### **Domskäl**

Vid huvudförhandlingen har samtliga bilder och filmer som även har åberopats i anslutning till åtalspunkterna 2 och 4-18 visats. Vidare har ett uppgivet representativt urval av övriga bilder och filmsekvenser med barnpornografiskt innehåll visats och kommenterats. Mathias Joelsson har vitsordat att urvalet är representativt för det material som fanns i de beslagtagna digitala medierna.

Mathias Joelsson har invänt mot bedömningen av en bild ur det representativa urvalet som visats, ”Amber 02”. Enligt Mathias Joelsson ska den bilden – och därmed även den del av urvalet som bilden representerar – inte betraktas som särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial. Bilden visar en liten flicka som står på knä bakom en vuxen man och håller den ena handen runt mannens ben och den andra handen om mannens penisrot/testiklar. Penisen är inte erigerad. Vid en granskning av bilden är det uteslutet att flickan är äldre än 6-8 år. Flickans ålder, sammantaget med den integritetskränkning flickans posering och tag runt mannens könsorgan innebär för henne, leder till att bilden ska bedömas som en skildring av ett barn som utnyttjas på ett särskilt hänsynslöst sätt.

Inte heller i övrigt gör tingsrätten någon annan bedömning av bildernas och filmsekvensernas innehåll än den som åklagaren har gjort.

Mathias Joelsson har uppgett att han flyttade över datafilerna när han köpte nya datorer och att de måste ha blivit kvar på de USB-minnen han använde. Enligt honom är det i många fall fråga om flera exemplar av samma bilder och filmsekvenser, varför det inte är fråga om en så stor mängd exklusiva bilder och filmsekvenser som åtalet indikerar. Det har även i övrigt framkommit att bilder och filmsekvenser finns i flera exemplar samt att en del bilder är så kallade ”Thumbs” som har sparats automatiskt och som utgör kopior av sparade datafiler. Vidare finns det bildserier och filmsekvenser som inte i dess helhet innehåller övergreppsmaterial. Utredningen visar inte hur många unika bilder och filmsekvenser som tagits i beslag, dvs. unika på sådant sätt det inte finns någon annan bild eller film med samma innehåll. Vidare har det inte framkommit hur många ”Thumbs” materialet omfattar. Oavsett hur det förhåller sig i dessa delar är varje bild och filmsekvens i sig en del av det brottsliga innehavet. Åklagaren har med andra ord bevisat att Mathias Joelsson innehaft och framställt barnpornografi i enlighet med vad som framgår av det första stycket i gärningsbeskrivningen.

Mathias Joelsson har berättat att han var intresserad av en viss form av barnpornografi och att han innehade annat barnpornografiskt material för att via internet kunna byta till sådant material som han var särskilt intresserad av. Han har också förklarat att han i detta syfte delade med sig av annat barnpornografiskt material. Mathias Joelsson har haft svårt att komma ihåg hur det gick till, men han har bekräftat att han använde fildelningsprogrammet GigaTribe. Han har även bekräftat att det måste vara hans användarnamn och lösenord som finns i utredningen. Den skriftliga bevisningen ger stöd åt att Mathias Joelsson delade med sig av sitt eget innehav och att han använde fildelningsprogrammet GigaTribe. Åklagaren har således bevisat att Mathias Joelsson möjliggjorde spridning av barnpornografiskt material. Det finns emellertid en kvarstående osäkerhet i frågan om hur mycket material Mathias Joelsson delade med sig av respektive förde över till fildelningsprogrammet.

När det gäller rubriceringen av brottet kan konstateras att det är fråga om en betydande mängd särskilt hänsynslöst material uppgående till 2 292 bilder och 507 filmsekvenser till en sammanlagd speltid om drygt 49,5 timmar. Vidare har Mathias Joelsson möjliggjort spridning av barnpornografi och framställt egen barnpornografi. Som åklagaren har gjort gällande innebär dessa omständigheter att Mathias Joelsson ska dömas för grovt barnpornografibrott. Denna bedömning förändras varken av att det är fråga om flera datafiler med samma bilder eller av att det finns en kvarstående oklarhet i frågan om hur mycket material Mathias Joelsson har spritt eller i övrigt har gjort tillgängligt för spridning.

Åtalet omfattar tid både före och efter de ändringar av 16 kap. 10 a § brottsbalken som trädde i kraft den 1 juli 2010 genom lagen (2010:399) om ändring av brottsbalken respektive den 1 januari 2011 genom lagen (2010:1357) om ändring av brottsbalken. Eftersom ändringarna varken påverkar bedömningen av gärningen eller straffvärdet ska brottet bedömas enligt nu gällande lydelse av lagrummet.

## **ÅTAL FÖR GROV VÅLDTÄKT MOT BARN (åtalspunkt 2)**

### **Yrkande och inställning**

*Åklagaren* har yrkat att Mathias Joelsson döms för grov våldtäkt mot barn enligt följande gärningsbeskrivning.

Mathias Joelsson har den 10 april 2010 i bostaden i Almunge haft vaginalt och oralt samlag med målsägande okänd som då var i tre-års åldern. Samlaget har avslutats med att Joelsson ejakulerat i målsägandens underliv.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Joelsson visat särskild hänsynslöshet genom dels barnets låga ålder dels genom att våldtäkten dokumenterades av Joelsson.

*Mathias Joelsson* har förnekat gärningen.

### **Utredning**

Mathias Joelsson har hörts. På åklagarens begäran har hållits vittnesförhör med John Svahn som under den aktuella tidpunkten hyrde en del av Mathias Joelssons bostadshus. Under förhöret har på åklagarens begäran och med John Svahns samtycke hållits syn på John Svans ben.

På åklagarens begäran har hållits syn på fotografier som uppgetts skildra det sexuella övergrepp som omfattas av gärningsbeskrivningen. Åklagaren har även åberopat i förundersökningsprotokollet (aktbilaga 49) intagna fotografier från Mathias Joelssons badrum (sid. 4-21, även aktbilagorna 82-82 p), fotografier av Mathias Joelsson och dennes lår (sid. 48-52, även aktbilagorna 83-83 d), promemoria angående omständigheter kring fotografier (sid. 53), två rättsintyg (sid. 54-61), promemoria med jämförelse mellan det halsband på ett fotografi med den flicka som angetts bli utsatt för sexuellt övergrepp och ett fotografi som visar ett halsband hängande på en krok i Mathias Joelssons badrum (sid. 65), fotografi på målsäganden och halsbandet (aktbilaga 85), protokoll över analys av digital



information (sid. 66-76) och promemoria från ett tillfälle då John Svahn visade sina ben för brottsutredaren Andreas Wånggren (sid. 115) samt i tilläggsprotokollet (aktbilaga 56) intagna MMS-meddelande med bild (sid. 1 och 2, även aktbilaga 84).

Under sakframställningen har åklagaren biträts av brottsutredarna Andreas Wånggren och Eva Eklöf.

### **Domskäl**

De fotografier som förevisats under huvudförhandlingen visar en man som begår den gärning som anges i gärningsbeskrivningen. Inte någon uppgift i den utredning som har lagts fram ger anledning att misstänka att det är frågan om manipulerade bilder. Tvärtom är det genom den sammantagna utredningen klarlagt att fotografierna är autentiska och visar ett verkligt övergrepp.

Mathias Joelsson har förnekat att han har begått eller känt till övergreppet. Han har även förnekat att han har tagit bilderna och att han har någon kännedom om bilderna.

Åklagaren har gjort gällande att platsen för övergreppet är badrummet i Mathias Joelssons hus. Vid en jämförelse mellan fotografier från Mathias Joelssons badrum och fotografier av övergreppet finns det flera likheter när det gäller badrummet som sådant. Ett exempel är materialet i golv och väggar, duschkabinen samt skärningen av olika plattor i skarvar och mot duschkabinen. Även om det sannolikt finns många badrum med aktuella materialval talar bl.a. skärningen vid olika skarvar med styrka för att det är samma badrum på fotografierna. Det avgörande är emellertid det halsband som flickan har på sig under övergreppet. Halsbandet är gjort av leksakspärlor i olika former och färger. Det är uppenbart någon under en pysselstund har trätt upp olika plastpärlor på en tråd och därmed skapat ett halsband. Åklagaren har åberopat ett fotografi som – med justering av felinställd tid i kameran – har tagits den 26 februari 2010. På fotografiet hänger ett likadant halsband på en krok i

Mathias Joelssons badrum. Mathias Joelsson har vitsordat att det är hans badrum på det fotografiet. Fotografiet har anträffats i Mathias Joelssons dator. Mathias Joelsson har ingen förklaring till det halsband som syns på fotografiet. Polismyndigheten har gjort en jämförelse av halsbandet på fotografierna från övergreppet och på fotografiet från Mathias Joelssons badrum. Av undersökningen och fotografierna framgår att pärlorna på halsbanden sitter i exakt samma ordning på de olika fotografierna.

Genom jämförelsen mellan fotografier från övergreppet och Mathias Joelssons badrum har åklagaren bevisat att övergreppet har skett i Mathias Joelssons badrum och att det halsband flickan hade på sig under övergreppet hängde på en krok i Mathias Joelssons badrum knappt en och en halv månad före den angivna tiden för övergreppet.

De fotografier som visar övergreppet anträffades i Mathias Joelssons stationära dator, vilken var placerad i ett förråd i källaren. Mathias Joelsson har bekräftat att det är hans dator. Fotografierna fanns i datorn under en mapp som var döpt efter samma mönster som vissa andra mappar med vardagsfotografier. Det är fråga om en s.k. temporär mapp. Bildfilerna har enligt datorns information om bildfilerna skapats den 12 april 2010 kl. 09:21:01 och senast hanterats digitalt samma dag kl. 13.04:48. Den mapp som bilderna fanns i (FromCamera1244-1-2010-4-12-7-21-0-406) har hanterats digitalt senast den 31 oktober 2011 enligt datorns tidsstämpel.

Av promemorian över analys av digital information framgår att en av de kameror som togs i beslag hemma hos Mathias Joelsson – en digitalkamera Kodak Easy Share C140 – har presenterat sig med serienummer C1400C0682164 när utredningsmännen kopplat upp den mot en dator. Mathias Joelsson har bekräftat att han äger en kamera av den aktuella modellen. I den mapp där filerna med övergreppsbilder har påträffats finns, enligt den nämnda promemorian, en loggfil med överföringsinformation där kameramodellen och angivet serienummer angetts automatiskt med samma tidsangivelse – den 12 april 2010 kl. 09:21:01 – som

tidpunkten för skapande av bildfilerna med övergreppsbilder. Vidare framgår av promemorian att informationen i den aktuella kameran från ett fotografi taget av polisen och en fil där ett fotografi från övergreppet lagrats från kameran i stort sett lämnar samma detaljerade information (Exif-information) om fotografiet, bl.a. att fotografiet är taget med en kamera av den aktuella modellen. Även om kamerans serienummer inte anges i filinformationen för varje övergreppsbild, är utredningen sammantagen sådan att åklagaren har bevisat dels att övergreppsbilderna från Mathias Joelssons badrum har tagits med den kamera av märket Kodak som tagits i beslag, dels att bilderna har överförts till och hanterats i Mathias Joelssons dator.

Fotografierna av övergreppet visar inte ansiktet på gärningsmannen. Däremot är benen och fötterna avbildade. På ett fotografi synes ett födelsemärke på gärningsmannens vänstra lår. Vid kroppsbesiktning av Mathias Joelsson under häkttestiden konstaterades att Mathias Joelsson hade ett sår på sitt vänstra lår. Kroppsbesiktningen genomfördes fem dagar efter att Mathias Joelsson hade delgetts misstanke och fått information om att gärningsmannen hade ett födelsemärke på vänster lår. Mathias Joelsson har uppgett att såret uppkom efter en enduroolycka dagarna före det frihetsberövande som föregick häktningen. Den rättsmedicinska utredningen ger inte något bestämt svar på när såret kan ha uppkommit, men slutsatsen av de två utlåtandena är att skadan kan ha skett såväl före som efter frihetsberövandet. Vidare anges i den rättsmedicinska utredningen att det födelsemärke som syns på benet i en övergreppsbild i grova drag förefaller vara beläget på samma ställe som såret på Mathias Joelssons lår och att såret haft ett utseende som kan tala för skrapande våld som t.ex. urgröpning med ett ej eggvasst föremål eller rivning med naglar orsakat detta, men att andra uppkomstmekanismer inte kan uteslutas.

Enligt tidsstämpeln i Mathias Joelssons mobiltelefon skickade han följande MMS-meddelande den 12 januari 2014 till sin dåvarande flickvän. ”Lite kallt o byta om nu!! Tur att tankar om dig värmer så bra ;-)” En bild bifogades meddelandet. I bilden syns ett par bara ben och fötter i snön stående på ett underlag med en motorcykelstövel eller liknande en bit från den person som har fotograferats.

Personen på bilden har ett födelsemärke på vänster lår som skulle kunna stämma överens med det födelsemärke som syns på övergreppsbilderna.

Mathias Joelsson har berättat följande. Han har varken sett bilderna eller flickan tidigare. Det är inte han som har begått eller dokumenterat övergreppen. Han känner inte igen det halsband som syns på ett fotografi från hans badrum. Det kan vara hans son som har gjort halsbandet. När han läste förhöret med hans inneboende John Svahn kom han på att han hade en fest den aktuella dagen den 10 april 2010. Det var en vanlig familjefest med kamrater från mc-klubben och deras respektive. På festen deltog cirka 10-20 vuxna och kanske 7-8 barn. Han har svårt att komma ihåg vilka som var där. Det kan också ha varit elever från hans träningsgrupper som deltog i festen. Han hade inget födelsemärke på låret före olyckan. Han har inget minne av att bilden som skickades till hans flickvän var tagen på hans ben, utan det var en bild på någon av hans kompisar för att visa hur kallt det var. Innan han tog bilden bytte han snabbt om. Om det vore hans ben skulle man se de tatueringar han har på vaderna. Vidare har han ett ärr beläget nedanför såret från enduroolyckan. Ärret har han haft sedan han var 17 år. Han vill inte visa sina ben inför rätten. John Svahn visste var nyckeln till övriga delar av huset fanns. Eftersom säkringssskåpet finns i pannrummet utanför det utrymme han hyrde ut till John Svahn hade denne tillgång till nyckeln. Han visade utrymmet för John Svahn när denne flyttade in. I början delade han och John Svahn på samma internet, men efter ett tag fick John Svahn skaffa eget internet. När han för över bilderna från kameran till datorn gör han det till mappar som är sorterade utifrån teman. Överföringen sker automatiskt. Det kan vara så att han fört över bilder från kameran till datorn utan att han uppmärksammat innehållet i bilderna. Det han har skrivit i "chattarna" om att han har egen erfarenhet av sex med barn har bara varit för att imponera på likasinnade. På samma sätt som i all konversation på internet har han överdrivit.

John Svahn har berättat följande. Han flyttade in som hyresgäst i Mathias Joelssons hus mellan den 23 mars och den 26 mars 2010. Han flyttade ut den sista juli 2013. Det fanns ingen dörr mellan hans del och Mathias Joelssons del som möjliggjorde

passage mellan de olika delarna. När han flyttade in berättade Mathias Joelsson om proppskåpet och säkringarna. Såvitt han minns visade inte Mathias Joelsson proppskåpet, men det är möjligt att denne gjorde det i samband med att lägenheten visades innan han flyttade in. Han hade inte nyckeln till Mathias Joelssons del förutom under en vecka när han var fiskvakt. Han är helt säker på att Mathias Joelsson inte berättade var nyckeln förvarades. Den första månaden efter inflyttningen delade de internet. Därefter ordnade han eget internet. Sladden till det internet de hade delat på fanns kvar under hela tiden. Två veckor efter att han hade flyttat in förvarade Mathias Joelsson om att denne skulle ha fest. Det var den dagen då övergreppet skulle ha skett enligt polisen.

Åklagaren har uppgett att fotografiet i snön och polisens fotografier av Mathias Joelsson visar samma fötter. Enligt tingsrättens mening är det en brist i utredningen att det inte finns någon rättsmedicinsk bedömning av sannolikheten att bilden av fötterna och benen i snön och polisens fotografier på Mathias Joelssons kropp visar samma person. Vid en jämförelse mellan bilden i snön och polisens fotografier kan det emellertid även utan rättsmedicinsk bedömning konstateras att fötterna i sig och blodådrornas läge på fötterna och benen har sådan likhet att det i vart fall inte är uteslutet att det är bilder av samma person. Därtill kommer att bilden har skickats av Mathias Joelsson till dennes dåvarande flickvän med det meddelande som beskrivits ovan och att fotograferingsvinkeln talar för att bilden tagits på fotografens egna ben, även om fotografiet kan vara taget från en annan vinkel. Åklagaren har genom den utredning som lagts fram bevisat att Mathias Joelsson hade ett födelsemärke på det vänstra låret vid tidpunkten för MMS-meddelandet. Denna bedömning förändras inte av att tatueringen på baksidan av Mathias Joelssons vad och att det svaga ärr från en tidigare skada som kan skönjas på polisens fotografier inte syns på fotografiet i snön. John Svahn har inget födelsemärke på den plats där gärningsmannen har ett födelsemärke.

Av polisens fotografier framgår att födelsemärket på Mathias Joelssons lår inte syns vid kroppsbesiktningen på grund av det sår som fanns där. Genom att såväl

gärningsmannen som Mathias Joelsson har ett födelsemärke på till synes samma ställe på det vänstra låret – sammantaget med att övergreppet ägde rum i Mathias Joelssons badrum, att fotografierna har tagits med en av Mathias Joelssons kameror och att fotografierna har överförts till och hanterats i Mathias Joelssons dator – har åklagaren bortom rimligt tvivel bevisat att det är Mathias Joelsson som har begått det övergrepp som omfattas av åtalet.

På de grunder åklagaren har anfört är det fråga om sådan särskild hänsynslöshet att gärningen ska bedömas som grov våldtäkt mot barn enligt 6 kap. 4 § tredje stycket brottsbalken i lagrummets lydelse före den 1 juli 2013.

**ÅTAL FÖR GROVT SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (åtalspunkt 3)  
JÄMTE SKADESTÅNDSANSPRÅK I ANSLUTNING TILL ÅTALET**

**Yrkanden och inställning**

*Åklagaren* har yrkat att Mathias Joelsson döms för grovt sexuellt övergrepp mot barn enligt följande gärningsbeskrivning.

Mathias Joelsson har någon gång under 2007 eller 2008 i bostaden i Almunge smekt målsäganden A med handen direkt på hennes underliv i samband med att Mathias Joelsson skulle läsa en godnattsaga för målsäganden. Målsägande A var då sju eller åtta år gammal.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Mathias Joelsson vid den tidpunkten var styvfar och därigenom närstående till målsäganden.

*Målsäganden* har yrkat att Mathias Joelsson förpliktas att till henne betala skadestånd med 78 800 kr, varav 50 000 kr avseende kränkning och 28 800 kr avseende sveda och värk i form av psykiskt lidande, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 78 800 kr från den 31 december 2008 till dess betalning sker.

*Mathias Joelsson* har förnekat gärningen och bestritt skadeståndsyrkandet. Han har som skäligt i sig vitsordat ett skadestånd om 30 000 kr, varav 20 000 kr avseende kränkning och 10 000 kr avseende sveda och värk, jämte yrkad ränta

### **Utredning**

Målsäganden och *Mathias Joelsson* har hörts. På åklagarens och målsägandens begäran har även hållits förhör med målsägandens mor och vittnesförhör med *Louise Hoff*. På målsägandens begäran har även hållits vittnesförhör med beteendevetaren tillika skolterapeuten *Helen Berg Hermansson*. *Mathias Joelsson* har åberopat utskrift av chattkonversation mellan honom och målsäganden den 23 maj 2010 och den 19 november 2013 (aktbilaga 103).

### **Domskäl**

Målsäganden är idag 15 år. Under den tid som anges i åtalet var *Mathias Joelsson* och målsägandens mamma sammanboende. I familjen fanns även målsäganden, målsägandens äldre bror och *Mathias Joelssons* son. *Mathias Joelssons* var inte pappa till målsäganden och målsägandens bror och målsägandes mamma var inte mamma till *Mathias Joelssons* son. Barnen bodde till stor del växelvist hos vardera föräldern. Målsägandens mamma var bortrest en hel del i sitt arbete. De personer som har hörts har lämnat delvis olika uppgifter om hur ofta målsägandens mamma var bortrest under tid som målsäganden bodde hemma hos henne med *Mathias Joelsson* som den enda vuxna personen. Målsägandens mamma har emellertid uppgett att hon ordnade resorna så att de inföll när målsäganden och hennes bror var hos sin pappa samt att det sällan förekom att *Mathias Joelsson* var ensam med målsäganden och hennes bror samtidigt som hon var bortrest.

Målsäganden har berättat sammanfattningsvis följande. Hennes mamma var bortrest på en konferens. *Mathias Joelsson* läste en godnattsaga i samband med att hon gick och la sig. När hon slumrade till tog han med sin hand på sidan av henne under tröjan och förde handen till magen. När han gjorde det vaknade hon till, men

Mathias märkte inte att hon var vaken. Sedan förde han handen närmare och närmare underlivet, tog handen in under hennes trosor och gnuggade med långfingret fram och tillbaka mellan blygdläpparna. Hon förstod inte riktigt vad som hände. Hon var livrädd och vågade inte säga något. Mathias Joelsson hörde att hennes bror var uppe och gick då ned för att säga till honom. Då passade hon på att gå ut och hämta ett glas vatten. När Mathias Joelsson kom tillbaka sa hon till honom att hon just hade vaknat. Detta inträffade någon gång under tiden hon gick i ”sexårs till fyran”. Hon tror att hon var sju eller åtta år. Hon pratade inte med någon om vad som hade inträffat eftersom hon inte ville att någon i hennes familj eller Mathias Joelssons son skulle må dåligt. I slutet av 2013 eller i början av 2014 satt hon på balkongen tillsammans med Louise. Då berättade hon för Louise om det som hade inträffat. Dessförinnan hade hon bara berättat för en tjejkompis när hon gick i femman eller sexan. Under 2013 berättade hon också för sin mamma vad som hade inträffat. Samma dag berättade hon även för sin bror och sin pappa. Hon ljög ganska mycket under den tiden och hennes mamma trodde inte riktigt på det hon berättade. Som hon minns det inträffade händelsen i sovrummet samma helg som Mathias tryckte upp hennes bror mot väggen för att han hade tagit ett saftglas. När hon var hos sin före detta pojkvän under förra året ringde hennes mamma och bad henne att berätta på nytt. Hon beskrev på nytt vad som hade hänt. När hon hade berättat om händelsen sa hennes mamma att Mathias var misstänkt för andra brott. När hon gick i femman eller sexan berättade hon för sin lärare och fick då kontakt med kuratorn. Hon tror att hon berättade för kuratorn i slutet av 2013. Mathias Joelsson var snäll till en början, men han blev med tiden mer aggressiv. Mathias Joelsson och hennes mamma bråkade en hel del. Mathias Joelsson skrev till henne på Facebook vid ett tillfälle och skickade bilder. Han frågade hur sommarlovet var och hon skrev tillbaka att sommarlovet var bra. Hon var rädd för Mathias Joelsson.

Mathias Joelsson har berättat sammanfattningsvis följande. När han flyttade ihop med målsägandens mamma försökte de att fungera som en familj, men det var svårt att få ihop det. Det hände kanske vid tio tillfällen att han läste för målsäganden i



samband med att hon gick och la sig. Han satt inte kvar tills hon hade somnat. Det hände också att han bar målsäganden till sängen när hon hade somnat i soffan. Han känner inte igen att han skulle ha smekt henne på magen. Det han har skrivit på chattar om att han har sexuella erfarenheter med en dotter ”till hans ex.” är bara skryt för att få den han chattar med att skicka bilder.

Målsäganden har berättat på ett sådant sätt att hennes berättelse i sig är trovärdig. Denna bedömning förändras inte av målsägandens svårigheter att ange tidsordning för när hon berättade för olika personer om vad som inträffade. Inte heller påverkas trovärdigheten av att det dröjde lång tid innan hon överhuvudtaget berättade för någon om vad som inträffade. Beviskravet i brottmål är emellertid högt ställt och det krävs att målsägandens berättelse vinner stöd av den övriga utredningen. Den stödbevisning som åklagaren och målsäganden har åberopat utgörs i allt väsentligt av vad Louise Hoff, Helen Berg Hermansson och målsägandens mamma har berättat.

Louise Hoff har bekräftat att hon och målsäganden satt på balkongen och att målsäganden då berättade om vad som hade inträffat. Enligt Louise Hoff berättade målsäganden att Mathias Joelsson hade kommit in i målsägandens rum när målsäganden låg i sängen samt att han då tog av målsäganden kläderna och tog på henne sexuellt. Hon har vidare berättat att målsäganden mer beskrev hur dåligt hon mådde av händelsen än återgav detaljer om vad som hade inträffat samt att målsäganden har berättat på samma sätt när de senare har pratat om vad som inträffade. Louise Hoff har tillagt att det kan ha varit i oktober 2013, men också i början av januari 2014, som målsäganden för första gången berättade för henne vad som hade hänt.

Helene Berg Hermansson arbetar som skolterapeut (skolkurator). Helene Berg Hermansson har berättat att hon träffade målsäganden för första gången i april 2013, att målsäganden berättade att hon hade blivit sexuellt utsatt av en tidigare pojkvän till hennes mamma när målsäganden låg i sin säng och att han trodde att målsäganden sov samt att målsäganden inte berättade några detaljer om vad som

inträffade och att de pratade mer om hur händelsen påverkade målsäganden. Helene Berg Hermansson har tillagt att målsäganden sa att en polisanmälan hade gjorts, att hon fick uppfattningen att föräldrarna kände till vad som hade inträffat samt att målsäganden berättade om att det kunde ha inträffat när hon gick i tvåan och det kunde ha hänt vid flera tillfällen.

Målsägandens mamma har berättat att målsäganden i början av 2013 var ledsen och ville berätta något för henne, att målsäganden då berättade att Mathias Joelsson läste en saga för henne och började smeka henne på magen när han trodde att hon hade somnat, att han därefter förde ner handen under hennes pyjamasbyxor och smekte henne innanför trosorna. Målsägandens mamma har vidare berättat att hon visste att målsäganden var arg på Mathias Joelsson och att hon sa till målsäganden att det var allvarliga anklagelser, att det skulle drabba Mathias Joelssons son och att hon måste anmäla det till polisen, varefter målsäganden grät och sa att det inte var så som hon hade sagt. Målsägandes mamma har tillagt att målsäganden också berättade att det hade inträffat en helg när hon sov borta och att det var då som Mathias Joelsson hade jagat och tryckt målsägandens bror mot en vägg på grund av ett saftglas, vilket – enligt målsägandens mamma – inte kunde stämma eftersom hon visste att hon hade kommit hem den kväll som händelsen med saftglaset hade inträffat. Målsägandens mamma har vidare bekräftat att hon ringde till målsäganden när hon fick reda på att Mathias Joelsson var anklagad för andra brott, att hon bad målsäganden berätta på nytt och att målsäganden då berättade på samma sätt som tidigare samt att hon då trodde på målsäganden och blev helt förtvivlad för att hon tidigare hade ifrågasatt målsägandens uppgifter. Målsägandens mamma har förlagt tiden för den åtalade händelsen till 2007 eller 2008 eftersom det var under den tiden målsäganden hade den pyjamas som målsäganden berättat om.

De chattkonversationer som Mathias Joelsson har åberopat visar att målsäganden den 23 maj 2010 skickade ett meddelande på Facebook till Mathias Joelsson om att hon saknade honom och hans son och att hon ville vara med dem på stranden igen. Vidare framgår att Mathias Joelsson den 19 november 2013 inledde en chatt-

konversation, i vilken han och målsäganden pratade om minnen från tiden de bodde tillsammans. Av chattkonversationen framgår inte annat än att målsäganden uppger att hon hade roliga minnen. Vidare framgår att målsäganden lämnade sin e-postadress för att Mathias Joelsson skulle kunna skicka roliga bilder från tiden tillsammans.

Som framgått är målsägandens berättelse den huvudsakliga bevisningen till stöd för åtalet. Den övriga bevisning som åklagaren och målsäganden har åberopat avser andrahandsuppgifter från personer som målsäganden återgett händelsen för. Det kan vara tillräckligt för en fällande dom med sådan stödbevisning. De hörda personernas berättelser ger ett allmänt stöd för målsägandens berättelse, men väcker också vissa frågor angående den händelse som målsäganden har berättat om. Som exempel kan nämnas att Louise Hoff har återgett händelsen på ett annat sätt än målsäganden. Vidare har målsägandens mamma berättat att hon första gången ifrågasatte om uppgifterna stämde eftersom händelsen när Mathias Joelsson tryckte upp målsägandens bror mot väggen på grund av ett saftglas inte inträffade när hon var bortrest. Sist nämnda oklarhet fick inte heller – enligt målsägandens mamma – någon förklaring när målsäganden senare på nytt berättade om vad som hade inträffat. Därtill kommer de chattkonversationer som Mathias Joelsson har åberopat, vilka inte ger stöd för att något övergrepp har inträffat. Nu nämnda omständigheter behöver inte innebära att målsäganden har lämnat felaktiga uppgifter. Tvärtom kan det finnas naturliga förklaringar till att uppgifterna om en traumatisk händelse inte stämmer helt överens och till att målsäganden chattat med Mathias Joelsson i en positiv anda. I brottmål krävs emellertid att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den åtalade gärningen. Mot bakgrund av vad som nyss anförts vinner inte målsägandens berättelse sådant stöd av övrig utredning att åklagaren och målsäganden har uppfyllt beviskravet. Mathias Joelsson ska därför frikännas från åtalet för grovt sexuellt övergrepp mot barn.

Grunden för målsägandens skadeståndstalan är den brottsliga gärningen. Eftersom Mathias Joelsson inte döms för den åtalade gärningen ska även målsägandens skadeståndstalan ogillas.

### **ÅTAL FÖR ANSTIFTAN ALTERNATIVT STÄMPLING TILL GROV VÅLDTÄKT MOT BARN (åtalspunkterna 4-14)**

#### **Yrkanden och inställning**

*Åklagaren* har yrkat att Mathias Joelsson döms för anstiftan alternativt stämpling till grov våldtäkt mot barn enligt följande gärningsbeskrivning.

Joelsson har vid 12 tillfällen under tiden från år 2013-februari 2014 från bostaden i Almunge, Uppsala kommun, via kommunikation på internet bl a genom programmet Skype, förmått olika kvinnor att genomföra grova våldtäkter på barn under 15 år i annat land – troligen Filippinerna. Detta har skett genom att Joelsson efter betalning till kvinnorna, via Skype skickat meddelanden till kvinnorna med instruktioner om hur våldtäkterna skall genomföras. Instruktionerna har varit detaljerade och åtföljts av kvinnorna.

4. (Gopro077) Den 27 juli 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig ”judie.nicdao” att mot en liten flicka; göra henne kåt, slicka henne i slidan och stjärten, låta flickan sitta på kvinnans ansikte för att kvinnan ska slicka flickan.

5. (Gopro081) Den 19 september 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig ”judie.nicdao” att mot en liten flicka 7 år gammal (kvinnans syskondotter) och pojke 7 år gammal (kvinnans son); Suga på pojkens penis, slicka på pojkens penis, stoppa in tungan i flickans slida, slicka flickans slida, suga på flickans klitoris, trots att kvinnan uppger att hon kommer att kräkas fortsätta uppmana henne att utföra oralsex på flickan och stoppa in ett finger i flickans slida.

6. (Gopro075) Den 22-23 juli 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig ”hotbabes4u” att mot ett spädbarn (kvinnans dotter); Visa spädbarnets slida, leka med spädbarnets slida, slicka spädbarnets slida och stjärt, trots att barnet gråter uppmana kvinnan att ha tungan i spädbarnets slida, låta spädbarnet sitta på hennes ansikte och slicka spädbarnets slida och stoppa in spädbarnets hand i kvinnans slida.

7. (Gopro089) Den 25 oktober 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "judie.nicdao" att mot två flickor, 7 och 8 år gamla;  
Låta flickorna slicka hennes slida, slicka barnens slidor, slicka den ena flickans slida sakta och visa en närbild på det, suga på ena barnets slida, när en dildo tas fram uppmana kvinnan att ta bort den för att han bara vill se oralsex, låta flickorna sitta på hennes ansikte för att utföra oralsex på flickorna, låta flickorna utföra oralsex på varandra, sätta sig mellan flickorna och smeka, slicka dem och kyssa dem samt låta flickorna slicka på kvinnans slida.
8. (Gopro080) Den 13 september 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "judie.nicdao" att mot en flicka, 7 år gammal;  
Klä av sig nakna, kvinnan ska slicka och stoppa sin tunga i flickans slida, sära på flickans ben så att han kan se kvinnans tunga i flickans slida, trots att kvinnan uppger att hon kommer kräkas uppmana henne att fortsätta slicka och stoppa kvinnans bröstvårta i flickans slida.
9. (Gopro070) Den 6 till den 7 juli 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "judie.nicdao" att mot en flicka 8 år gammal;  
Klä av sig nakna, smeka flickans slida, låta flickan smeka kvinnans slida, låta flickan sätta sig på en stol, sära på flickans ben och smeka flickans slida och stjärt, låta flickan slicka på kvinnans bröstvårtor, stoppa ett finger i flickans stjärt, trots att kvinnan skriver att flickan tycker att det gör ont fortsätta uppmana kvinnan att stoppa in fingret i flickans stjärt, kyssa flickan på munnen, slicka flickans slida, låta flickan ställa sig upp och kvinnan ska stå på knä och slicka flickans slida.
10. (Gopro091 och Gopro093) Den 7 december 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "judie.nicdao" att mot två flickor, 8 och 14 år gamla;  
Slicka den ena flickans kropp och slida, slicka den andra flickans slida, låta den yngre flickan slicka och stoppa in ett finger i den äldre flickans slida, kyssa båda flickorna, kissa på den yngre flickans hand och låta den äldre flickan slicka den yngre flickans slida.
11. (Gopro101) Den 6 januari 2014 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "aize11980" att mot en flicka 5 år gammal;  
Klä av sig kläderna, smeka flickans kropp, stoppa in ett finger i flickans slida, slicka och suga på flickans slida, låta flickan slicka kvinnans slida, efter en paus på grund av strömavbrott uppmana kvinnan att väcka flickan och fortsätta övergreppet trots att flickan gråter.
12. (Gopro102) Den 8 januari 2014 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "joy.fracisco83" att mot en ung flicka;  
Klä av sig naken, slicka hela flickans kropp, stoppa tungan i flickans slida, låta flickan sitta på kvinnans ansikte, suga på flickans slida, låta flickan slicka

och suga på kvinnans bröst, låta flickan slicka och stoppa in fingrar i kvinnans slida, låta flickan slicka på sina fingrar efteråt, kyssa flickan och leka med hennes tunga och slicka flickans stjärt.

13. (Gopro103 och Go010103) Den 22 januari 2014 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "joy.fracisco83" att mot en ung flicka (kvinnans dotter); Klä av sig naken, låta flickan slicka hennes bröst, låta flickan ta på kvinnans slida, ställa flickan upp och slicka hennes kropp och slida, stoppa tungan och senare ett finger i flickans slida, slicka flickans ansikte, kropp och stjärt, stoppa in ett finger i stjärten på flickan, stoppa en flickans fot i kvinnans slida, låta flickan lägga sig ned och därefter sitta på flickans ansikte.

14. (Gopro105). Den 18 februari 2014 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "goddess\_girl79" att mot en pojke 3 år gammal (hennes son); Klä av pojken naken, stoppa in pojkens fingrar i hennes slida, suga på pojkens penis, trots att mamman skriver att pojken inte vill fortsätta uppmana henne att suga på pojkens penis, kissa på pojkens penis och när hon kissar men inte på pojken argt fortsätta uppmana henne att kissa på pojken.

De sexuella handlingar som beskrivs är med hänsyn till kränkningens art, allvar och omständigheterna i övrigt jämförliga med samlag.

Gärningarna är samtliga att bedöma som grova våldtäkter eftersom barnen i samtliga fall har varit mycket unga, Joelsson har visat en särskild hänsynslöshet genom att bl a instruera en kvinna att kissa på ett ungt barn, att fortsätta trots att barnet inte vill, barnen har uppenbart vetat om att någon annan tittar på övergreppen i realtid samt genom att barnen och gärningsmannen haft en sådan relation att barnens tillit på ett särskilt allvarligt sätt åsidosatts.

I vart fall har Joelsson i samtliga fall försökt anstifta kvinnorna till att genomföra de ovan angivna handlingarna som enligt de av Joelsson givna instruktionerna är att rubricera som grov våldtäkt mot barn.

*Mathias Joelsson* har erkänt brott.

### **Utredning**

Mathias Joelsson har hörts. På åklagarens begäran har syn hållits på de filmer som visar de övergrepp som har ägt rum i anslutning till varje åtalpunkt innefattande även hur Mathias Joelssons chattar och agerar i övrigt i anslutning till vissa av

filmerna. Brottsutredarna Andreas Wånggren och Eva Eklöf har biträtt åklagaren under sakframställningen.

Åklagaren har även åberopat i förundersökningsprotokollet (aktbilaga 53) intagna beslagsprotokoll 2014-0300-BG 1983, 2014-0300-BG 2017, 2014-0300-BG 727 (sid. 105-111), promemoria angående kopplingen mellan ”chattarna” och filmerna (sid. 112), sammanställning av vad som sker i filmerna (sid. 126-133), skype-sammanfattningar (sid. 134-157), bilaga till förundersökningsprotokollet med ”skypechattar” (DVD-skiva – aktbilaga 76) samt utskrift av de skypechattar på DVD-skivan som enligt åklagaren hör till respektive åtalspunkt (aktbilagorna 116-126).

## **Domskäl**

### *Inledning*

Som åklagaren har lagt upp åtalet har tingsrätten att pröva om Mathias Joelsson via internet har förmått kvinnor i Filippinerna eller annat land att begå grova våldtäkter mot barn (anstiftan) eller i vart fall försökt förmå kvinnorna att göra det (stämpling).

Till grund för åtalet ligger i huvudsak de chattloggar (listor med kommunikation) mellan Mathias Joelsson och de kvinnor som begår övergreppen samt Mathias Joelssons filmning av det som visas på bildskärmen. Mathias Joelsson har erkänt att det är han som har kommunicerat med kvinnorna från sitt hem och att det är han som har filmat bildskärmen. Hans erkännande vinner stöd av den övriga utredningen. Det är alltså klarlagt att det är Mathias Joelsson som från Sverige har gett instruktioner till kvinnorna och i övrigt deltagit i kommunikationen på internet. Vidare är det genom chattloggarna och filmerna i sig, sammantagna med åklagarens förklaringar av hur varje chattlogg knutits till respektive film, utrett att de chattloggar som har åberopats i varje åtalspunkt hör till respektive filminspelning.

Mathias Joelsson har kommit i kontakt med kvinnorna via en hemsida och kvinnorna har begått övergrepp mot barnen efter att Mathias Joelsson betalat och instruerat kvinnorna. När han väl har fått kontaktuppgifter har han kontaktat kvinnorna direkt för beställning av nya övergrepp.

Polismyndigheten har under förundersökningen försökt att identifiera de kvinnor och barn som syns i filmerna. Detta har dock inte lyckats.

#### *Vissa rättsliga utgångspunkter*

Den som har samlag med ett barn under femton år eller som med ett sådant barn genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms – enligt 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken – för *våldtäkt mot barn* till fängelse i lägst två och högst sex år.

Om brottet är att anse som grovt, döms – enligt samma paragraf tredje stycket – för grov våldtäkt mot barn till fängelse i lägst fyra och högst tio år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningsmannen har använt våld eller hot om brottslig gärning eller om fler än en förgripit sig på barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Åklagaren har gjort gällande att det är fråga om anstiftan eller stämpling till sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar, art och omständigheterna i övrigt är jämförliga med samlag. Lydelsen av bestämmelsen i aktuellt hänseende förändrades den 1 juli 2013. Tidigare avsågs en sexuell handling som med hänsyn till ”kränkningens art och omständigheterna i övrigt” är jämförlig med samlag. Genom att byta ut ”kränkningens art och omständigheterna i övrigt” med ”kränkningens allvar” har lagstiftaren markerat att det centrala vid avgränsningen är kränkningen genom den sexuella handlingen i stället för sexualhandlingens karaktär. Motsvarande ändring gjordes i 6 kap. 1 § brottsbalken som reglerar våld-



täkt. Utgångspunkten är att tillämpningsområdet när gäller 6 kap. 1 och 4 §§ brottsbalken ska sammanfalla i berört hänseende, men det är naturligtvis inte möjligt att bortse från att kränkningens allvar kan påverkas av om övergreppet riktas mot ett barn eller en vuxen person. De gärningar som omfattas i aktuella åtalspunkter avser tid efter den 1 juli 2013.

Om en sexuell handling inte är jämförlig med samlag döms i stället för *sexuellt övergrepp mot barn* till fängelse i högst två år enligt 6 kap. 6 § första stycket brottsbalken. När det gäller grovt sexuellt övergrepp mot barn utvidgades tillämpningsområdet och straffminimum höjdes genom en ändring av bestämmelsens andra stycke som trädde i kraft den 1 juli 2013. Därefter gäller följande. Om brottet är grovt döms för grovt sexuellt övergrepp mot barn till fängelse lägst ett år och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningsmannen är närstående till barnet eller i övrigt utnyttjat sin ställning eller missbrukat ett särskilt förtroende eller om fler än en förgripit sig på barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om brottet med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars inneburit ett hänsynslöst utnyttjande av barnet.

Med *anstiftan* av ett brott avses enligt 23 kap. 4 § brottsbalken en person som har förmått annan att utföra brottet. Varje medverkande ska bedömas efter det uppsåt eller den oaktsamhet som ligger honom eller henne till last. Med *stämpling till brott* förstås enligt 23 kap. 2 § brottsbalken bl.a. att någon försöker anstifta annan att utföra brottet.

De gärningar som Mathias Joelsson enligt åklagaren har begått består i att Mathias Joelsson lämnat meddelanden på sin dator. Det är alltså fråga om gärningar som har begåtts i Sverige. Enligt 2 kap. 1 och 4 §§ brottsbalken ska därför dömas *enligt svensk lag vid svensk domstol*.

*Bedömning av filminspelningarna*

Utgångspunkten för bedömningen av de övergrepp som kvinnorna begår är innehållet i filmerna. Åklagaren har gjort gällande att Mathias Joelsson hade tillgång till bättre kvalitet när han tittade på övergreppen på sin bildskärm varför det – enligt åklagarens mening – även ska beaktas att Mathias Joelsson i vissa fall uppger i kommunikationen att han är nöjd med hur hans anvisningar har utförts. Mathias Joelsson har emellertid invänt att det var dålig kvalitet och att han svarade att han var nöjd även om hans anvisningar inte följdes till fullo. Vid en jämförelse mellan chattloggarna och filmerna ger utredningen visst stöd för hans invändning.

Utgångspunkten för tingsrättens bedömning i denna del är därför innehållet i filmerna utan att beakta av de kommentarer Mathias Joelsson lämnar till vad som sker.

Tingsrätten bedömer först de filmer som har visats i anslutning till *åtalspunkterna 8, 9, 11, 12 och 13*. Även om det inte framgår tydligt att det förekommer penetration eller oralsex är det i samtliga fall fråga om smekningar och massage med beröring på eller mycket nära flickornas könsorgan. Vidare har kvinnorna haft sitt ansikte nära flickornas kön och även utfört andra sexuella handlingar med flickorna under filmvisningen; bl.a. genom att hålla isär flickorna blygdläppar eller på annat liknande sätt visa upp flickornas könsorgan för den som tittar på inspelningen. I de filmer som har visats i anslutning till *åtalspunkterna 9 och 13* stoppar kvinnan dessutom ett finger en bit in i flickans stjärt. Vidare har kvinnan i den film som visats i anslutning till *åtalspunkten 11* ett finger i flickans slida. Det är fråga om unga flickor som deltar under långa sekvenser med sexuella handlingar. Enligt tingsrättens bedömning genomför kvinnorna i var och en av filmerna sexuella handlingar med flickorna som med hänsyn till kränkningens allvar utgör våldtäkt mot barn.

I den film som har visats i anslutning till *åtalspunkten 5* deltar både en flicka och en pojke. Pojkens penis är erigerad och kvinnan agerar som om hon utför oralsex på

pojken. Det framgår dock att hon böjer undan pojkens penis i de inledande sekvenserna. Senare filmsekvenser visar emellertid att kvinnan har sin mun runt pojkens penis även om hon inte utför oralsex. Vidare framgår att hon i något skede berör penis. I filmen deltar även en flicka i de sexuella handlingarna. Det framgår inte om kvinnan penetrerar eller utför oralsex på flickan. Däremot har kvinnan sitt ansikte mycket nära flickans kön och utför även andra sexuella handlingar med henne. Enligt tingsrättens bedömning genomför kvinnan sådana sexuella handlingar med pojken och flickan som med hänsyn till kränkningens allvar utgör våldtäkt mot barn.

I den film som har visats i anslutning till *åtalspunkten 14* är det fråga om sexuella handlingar av en kvinna med en mycket ung pojke. Det framgår i vissa filmsekvenser att kvinnan tar pojkens penis i munnen. Penis är inte erigerad. I andra sekvenser är det oklart om kvinnan utför oralsex på pojken eller om hon bara låtsas. I en del av filmen tar kvinnan pojken runt testiklarna. Även andra sexuella handlingar förekommer. Enligt tingsrättens bedömning genomför kvinnan även i detta fall sådana sexuella handlingar med pojken som med hänsyn till kränkningens allvar utgör våldtäkt mot barn.

I den film som har visats i anslutning till *åtalspunkten 6* utför en kvinna sexuella handlingar med ett spädbarn (en flicka). Kvinnan masserar på och nära spädbarnets könsorgan samt smeker och slickar spädbarnet intensivt på stjärten. Hon håller isär blygdläpparna och visar en närbild av spädbarnets könsorgan. Även andra sexuella handlingar genomförs. Det framgår inte om kvinnan vidrör spädbarnets könsorgan med sin tunga. Oavsett denna osäkerhet genomför kvinnan enligt tingsrättens bedömning i övrigt sådana sexuella handlingar med spädbarnet som med hänsyn till kränkningens allvar är att bedöma som våldtäkt mot barn.

I de filmer som har visats i anslutning till *åtalspunkterna 4, 7 och 10* genomför kvinnorna sådana sexuella handlingar mot flickorna att det i var och en av filmerna är fråga om sexuella övergrepp mot barn.

*Vad har Mathias Joelsson förmått eller försökt förmå kvinnorna att göra?*

Åberopade chattlistor över kommunikationen mellan Mathias Joelsson och kvinnorna under övergreppen visar att han genom sina instruktioner har förmått kvinnorna att genomföra de moment som ovan har bedömts som våldtäkt mot barn (åtalspunkterna 5, 6, 8, 9 och 11-14). Vid en genomgång av den skriftliga bevisningen är det uppenbart att Mathias Joelsson förväntade sig att det som han gett instruktioner om skulle utföras. Även om kvinnorna i vissa fall utfört något annorlunda sexuella handlingar än vad som framgått av instruktionerna har han uppsåtligen begått brotten. Även när det gäller åtalspunkterna 4, 7 och 10 framgår av den skriftliga bevisningen att Mathias Joelsson har gett sådana instruktioner att de sexuella handlingarna skulle ha utgjort våldtäkt mot barn om de hade följts. Kvinnorna följde emellertid inte instruktionerna varför det i dessa delar är fråga om stämpling till våldtäkt mot barn. Faran för brottens fullbordan har inte varit ringa.

#### *Rubricering*

När det gäller frågan om anstiftansbrotten ska rubriceras som grov våldtäkt mot barn är det inte tillförlitligen klarlagt att kvinnorna och barnen är närstående, även om det i vissa fall påstås av kvinnorna i chattkonversationen. Mycket talar dock för att det är mamman till spädbarnet som begår övergreppen i den film som har visats i anslutning till åtalspunkten 6. Även om det är uppenbart att barnen och kvinnorna i samtliga fall känner varandra, har åklagaren inte bevisat att kvinnorna och barnen har haft en sådan relation att barnens tillit på ett särskilt allvarligt sätt har åsidosatts. Med hänsyn till att barnen och förövarna trots allt känner varandra och barnens låga ålder finns det anledning att se allvarligt på vart och ett av brotten. Det är emellertid inte frågan om sådan särskild hänsynslöshet eller råhet som fordras för att bedöma något av anstiftansbrotten som anstiftan av grov våldtäkt mot barn.

Vissa av de instruktioner som Mathias Joelsson ger i chattkonversationerna skulle ha bedömts som grov våldtäkt mot barn om kvinnorna hade fullföljt övergreppen.

Mathias Joelsson har invänt att han kände till gränserna för vad kvinnorna gjorde, att han nöjde sig med att de inte alltid fullt ut följde hans instruktioner och att han inte heller förväntade sig att de helt följde instruktionerna. Vid en samlad bedömning av chattloggarna, filmerna och vad Mathias Joelsson uppgett, är det inte klarlagt att han uppsåtligen har försökt att förmå kvinnorna att begå sådana sexuella handlingar som skulle bedömts som grov våldtäkt mot barn. När det gäller anstiftansbrotten (åtalspunkterna 5, 6, 8, 9 och 11-14) är det således inte i något fall fråga om stämpling till det allvarligare brottet grov våldtäkt mot barn. Inte heller när det gäller övriga brott (åtalspunkterna 4, 7 och 10) är det fråga om stämpling till grov våldtäkt mot barn. Mathias Joelsson ska därför i denna del dömas för anstiftan av våldtäkt mot barn vid åtta tillfällen och stämpling till våldtäkt mot barn vid tre tillfällen.

**ÅTAL FÖR STÄMPLIG AV GROV VÅLDTÄKT MOT BARN ALTERNATIVT ANSTIFTAN TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (åtalspunkterna 15-18)**

**Yrkanden och inställning**

*Åklagaren* har yrkat att Mathias Joelsson döms för anstiftan alternativt stämpling till grov våldtäkt mot barn enligt följande gärningsbeskrivning.

Joelsson har vid 4 tillfällen under tiden från år 2013-februari 2014 från bostaden i Almunge, Uppsala kommun, via kommunikation på internet bl a genom programmet Skype, försökt förmå olika kvinnor att genomföra grova våldtäkter på barn, alternativt förmått olika kvinnor att utföra sexuella handlingar med barn, under 15 år i annat land – troligen Filippinerna. Detta har skett genom att Joelsson efter betalning till kvinnorna, via Skype eller annan kommunikationssida på internet skickat meddelanden till kvinnorna med instruktioner om hur de sexuella övergreppen skall genomföras. Instruktionerna har varit detaljerade och delvis åtföljts av kvinnorna.

15. (gopro078 och gopro079) Den 6 september 2013 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig "farah\_mellizo" att mot en ung flicka;  
Klä av sig naken, låta flickan stoppa sina fingrar i kvinnans slida, låta kvinnan stoppa sina fingrar i flickans slida, kyssa flickan med tungan, trots att kvinnan

skriver att flickan gråter fortsätta att uppmana kvinnan att slicka flickan eftersom han betalat för det samt uppmana henne att slicka flickans slida länge.

16. (gopro0104) Den 13 februari 2014 gett instruktioner till en kvinna som kallar sig ”judie.nicdao” att mot en ung flicka;  
Klä av sig, låta flickan suga och slicka på kvinnans bröst, smeka flickans slida, slicka flickans mage och slida, stoppa in ett finger i flickans slida, låta flicka slicka på kvinnans slida, stoppa in flickans fingrar och hand i kvinnans slida och låta flickan slicka på sina fingrar efteråt.

17. (Gopro067) Vid okänd tidpunkt under 2013 till den 26 februari 2014 gett instruktioner till en okänd kvinna att mot en ung flicka;  
Låta flickan posera naken framför kameran, hålla upp flickan framför kameran och smeka flickans slida.

18. (Gopro062) Vid okänd tidpunkt under 2013 till den 26 februari 2014 gett instruktioner till en okänd kvinna att mot en ung flicka;  
Låta flickan naken sitta i kvinnans knä, låta flickan sära på benen, smeka flickan på slidan samt slicka på flickans slida.

Gärningarna hade i samtliga fall varit att bedöma som grova våldtäkter om de instruktioner som Joelsson gav i dess helhet åtföljts. Gärningarna är samtliga att bedöma som grova sexuella övergrepp mot barn eftersom barnen i samtliga fall har varit mycket unga, Joelsson har visat en särskild hänsynslöshet genom de detaljerade instruktioner som getts där han bland annat instruerar en kvinna att fortsätta trots att barnet gråter, barnen har uppenbart vetat om att någon annan tittar på övergreppen i realtid samt genom att barnen och gärningsmannen haft en sådan relation att barnens tillit på ett särskilt allvarligt sätt åsidosatts.

*Mathias Joelsson* har erkänt brott.

### **Utredning**

Utredningen är densamma som har redovisats i anslutning till åtalspunkterna 4-14 ovan. De chattloggar som har åberopats i denna del finns dock i aktbilagorna 127 och 128.

## Domskäl

### *Inledning*

Åklagaren har i denna del gjort gällande att Mathias Joelsson via internet har försökt att förmå kvinnor i Filippinerna eller annat land att begå grova våldtäkter mot barn (stämpling) alternativt förmått kvinnorna att begå grova sexuella övergrepp mot barn (anstiftan). Till grund för åtalet såvitt avser åtalspunkterna 15 och 16 ligger de chattloggar mellan Mathias Joelsson och de kvinnor som begår övergreppen samt Mathias Joelssons filmning av det som visas på bildskärmen. När det gäller åtalspunkterna 17 och 18 har åklagaren inte kunnat knyta någon chattlogg till respektive film. Åklagaren har i dessa delar hänvisat till hur Mathias Joelsson har gått till väga i övriga åtalspunkter.

I övrigt hänvisas till vad som anförs under rubriken Inledning i avsnittet som behandlar åtalspunkterna 4-14.

### *Rättsliga utgångspunkter*

När det gäller åtalspunkterna 17 och 18 avser åtalet gärningar som begåtts vid något tillfälle under tiden 2013 – 26 februari 2014. Före den 1 juli 2013 hade bestämmelsen om *grovt sexuellt övergrepp mot barn* ett lägsta straff om fängelse sex månader och följande lydelse. Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om fler än en förgripit sig på barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet. I övrigt hänvisas till vad som anförs under rubriken Rättsliga utgångspunkter i avsnittet om åtalspunkterna 4-14.

### *Bedömning av filminspelningarna*

När det gäller den film som har visats i anslutning till *åtalspunkten 15* är det svårt att se vad som händer. I vart fall visar filmen att kvinnan smörjer in en flicka och tar

flickan på könsorganet samt har sitt ansikte och sin tunga i närheten av flickans underliv. Det förekommer även i viss mån andra sexuella handlingar. De sexuella handlingarna utgör sexuellt övergrepp mot barn.

Den film som har visats i anslutning till *åtalspunkten 16* innehåller en kvinna som masserar på och runt en flickas könsorgan, drar isär flickans blygdläppar, använder saliv och masserar med två fingrar något in i flickans slida samt håller sitt ansikte nära flickans könsorgan och använder tungan så att det ser ut som att kvinnan slickar flickans könsorgan. Även om det inte förekommer någon penetration genomför kvinna sådana sexuella handlingar mot flickan som med hänsyn till kränkningens allvar utgör våldtäkt mot barn.

När det gäller de filmer som har visats i anslutning till *åtalspunkterna 17 och 18* begår kvinnorna de sexuella handlingar med flickorna som anges i gärningsbeskrivningen. De sexuella handlingarna utgör sexuella övergrepp mot barn.

*Vad har Mathias Joelsson förmått eller försökt förmå kvinnorna att göra?*

Vid genomgång återopade filmer jämte chattlistor över kommunikationen mellan Mathias Joelsson och kvinnorna under övergreppet i *åtalspunkten 15* framgår att kvinnan i filmen är motsträvig till att genomföra de sexuella övergrepp som Mathias Joelsson vill att hon ska genomföra. Även om chattloggarna innehåller vissa instruktioner avseende handlingar som skulle bedömas som våldtäkt mot barn, visar filmen att faran för att kvinnan skulle komma att genomföra sådana sexuella handlingar var ringa. Han har dock genom sina instruktioner förmått kvinnan att utföra sådana sexuella handlingar med flickan att gärningen ska bedömas som anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn.

Åberopade filmer och chattloggar visar att Mathias Joelsson i *åtalspunkten 16* lämnade de instruktioner som åklagaren har gjort gällande. Instruktionerna avser sexuella handlingar som utgör våldtäkt mot barn, vilket också har utförts med de moment som särskilt angetts ovan. Vid en genomgång av den skriftliga bevisningen



är det för tingsrätten uppenbart att Mathias Joelsson förväntade sig att det som han gav instruktioner om skulle utföras. Åtalet omfattar emellertid inte anstiftan av våldtäkt mot barn. Gärningen ska därför bedömas som stämpling till våldtäkt mot barn.

Mathias Joelsson har – som nämnts – erkänt brott även såvitt avser *åtalspunkterna 17 och 18*. Det framgår av filmerna att kvinnorna chattar med Mathias Joelsson under övergreppen. I avsaknad av chattloggar är det givetvis inte möjligt att utreda vilka instruktioner Mathias Joelsson ger. Mot bakgrund av tillvägagångssättet i övriga åtalpunkter och filmernas innehåll, har emellertid åklagaren bevisat att Mathias Joelsson även här har förmått kvinnorna att utföra sådana sexuella handlingar med flickorna att gärningarna ska bedömas som anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn. Det är inte utrett att Mathias Joelsson har försökt att förmå kvinnorna att begå sexuella handlingar som är att jämföra med våldtäkt mot barn.

#### *Rubricering*

När det gäller frågan om anstiftansbrottet i *åtalspunkten 15* ska rubriceras som grovt sexuellt övergrepp mot barn är det inte heller här tillförlitligen klarlagt att kvinnan och barnet är närstående. Även om det är uppenbart att barnet och kvinnan känner varandra, har åklagaren inte bevisat att de har haft en sådan relation att barnens tillit på ett särskilt allvarligt sätt har åsidosatts. Med hänsyn till att barnet och förövaren känner varandra och barnens låga ålder finns det anledning att se allvarligt på brottet. Det är emellertid inte frågan om sådan särskilt hänsynslöst utnyttjande av barnet att det sexuella övergreppet ska bedömas som grovt brott. Eftersom det inte är fråga om stämpling till våldtäkt mot barn ska Mathias Joelsson i denna del dömas för anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn.

Anstiftansbrotten i *åtalspunkterna 17 och 18* har enligt åklagaren begåtts antingen före eller efter den lagändring som skedde den 1 juli 2013. Med hänvisning till vad som anförts strax ovan är det varken frågan om sådant särskilt hänsynslöst utnytt-

jande av barnet eller sådan särskild hänsynslöshet eller råhet att de sexuella övergreppen mot barnen skulle ha bedömts som grovt brott oavsett om övergreppet ägde rum före eller efter lagändringen den 1 juli 2013. Eftersom det är okänt vilka instruktioner Mathias Joelsson lämnade kan gärningarna inte bedömas som stämpling till våldtäkt mot barn. Det är därför inte heller aktuellt att bedöma om det är fråga om stämpling till grov våldtäkt mot barn. Mathias Joelsson ska således dömas för två fall av anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn. Bestämmelsen om sexuellt övergrepp mot barn ändrades inte den 1 juli 2013 när det gäller brott som inte bedöms som grova. Det är således den nuvarande lydelsen av 6 kap. 6 § första stycket brottsbalken som ska tillämpas i denna del.

Slutligen ska Mathias Joelsson i *åtalspunkten 16* dömas för stämpling till våldtäkt mot barn. Det är inte fråga om grovt brott. Faran för brottets fullbordan har inte varit ringa.

## PÅFÖLJD

Mathias Joelsson förekommer under tre avsnitt i belastningsregistret. Han dömdes senast den 27 maj 2013 för misshandel. Brottet begicks den 1 december 2013. Påföljden bestämdes till skyddstillsyn med samhällstjänst 100 timmar. I domslutet angavs att fängelse fyra månader skulle ha dömts ut om fängelse hade valts som påföljd. Enligt yttrande från Kriminalvården, frivården Uppsala, verkställde Mathias Joelsson samhällstjänsten utan anmärkning och övervakningen på ett föredömligt sätt.

Mathis Joelsson döms nu för grov våldtäkt mot barn, anstiftan av våldtäkt mot barn vid åtta tillfällen, stämpling till våldtäkt mot barn vid fyra tillfällen, anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn vid tre tillfällen och grovt barnpornografibrott. Det har varken i yttrandet från frivården eller i övrigt framkommit någon omständighet som ger anledning att misstänka att det finns något hinder mot att Mathias Joelsson döms till fängelse. Med hänsyn till brottslighetens art och straffvärde ska påföljden

bestämmas till fängelse. Straffet ska bestämmas särskilt i förhållande till den tidigare skyddstillsynen.

Straffvärdet när det gäller brottet grov våldtäkt mot barn i åtalspunkten 2 uppgår till fängelse fem år. När det gäller brotten anstiftan av våldtäkt mot barn uppgår straffvärdet för varje brott till fängelse tre år. Straffvärdet för vart och ett av brotten stämpling till våldtäkt mot barn och anstiftan av sexuellt övergrepp mot barn uppgår till fängelse två år, vilket motsvarar det högsta möjliga straffet för varje brott. Straffvärdet för det grova barnpornografibrottet uppgår till fängelse nio månader.

Enligt 26 kap. 2 § brottsbalken är det maximala straffet fängelse 14 år vid flerfaldig brottslighet om det svåraste straffet – som i detta fall – är fängelse åtta år eller längre. Straffet ska enligt 29 kap. 1 § brottsbalken bestämmas efter den samlade brottslighetens straffvärde. Som framgår redan av det nämnda lagrummet 26 kap. 2 § brottsbalken är utgångspunkten för straffvärdebedömningen det allvarligaste av de brott som föreligger till bedömning. Med tillämpning av de allmänna principer som gäller vid flerfaldig brottslighet (se t.ex. NJA 2008 s. 359 och NJA 2009 s. 485 I-III) läggs därefter en efter hand minskande del av straffvärdet för vart och ett av de övriga brotten i ordning efter brottens allvar (enligt den s.k. asperationsprincipen). En allmän kontroll görs också av att det beräknade straffvärdet inte framstår som oproportionerligt eller orimligt i förhållande till den typ av brottslighet som är aktuell. Vid en tillämpning av dessa principer på de aktuella brotten med tidigare angivna rubriceringar och straffvärden för varje brott uppgår straffvärdet för den samlade brottsligheten till fängelse nio år.

## **ÖVRIGA FRÅGOR**

### **Förverkande**

Åklagaren har yrkat att de i domslutet angivna kamerorna och digitala lagringsmedierna förverkas. Mathias Joelsson har medgett yrkandena. Yrkandena är lagligen grundade och ska bifallas. Beslagen ska bestå.

### **Ersättningsfrågor och brottsofferfond**

Åklagaren har yttrat sig över Henrik Stolares kostnadsräkning och har därvid anfört att begärd ersättning för arbete är skälig med hänsyn till vad som förevarit under förundersökningen. Henrik Stolare har upplyst att kostnadsräkningen upprättades i förväg och därför omfattar en hel dags arbete den sista huvudförhandlingsdagen, trots att förhandlingen avslutades kl. 12.30. Hans ersättning för arbete ska därför justeras i enlighet därmed. I övrigt är av Henrik Stolare och Agnes Kelemen framställda ersättningsyrkanden skäliga.

Eftersom det ingår fängelse i straffskalan för de aktuella brotten ska Mathias Joelsson betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden. Med hänsyn till fängelsestraffets längd ska kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet stanna på staten.

### **Sekretess**

Det finns skäl att låta bestämmelserna i 18 kap. 15 § och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen vara fortsatt tillämpliga enligt vad som framgår av domslutet.

### **Häktning**

Åklagaren har yrkat att Mathias Joelsson ska vara kvar i häktet och att han medges fortsatt rätt att meddela restriktioner.

Mathis Joelsson har medgett yrkandet om häktning, men motsatt sig fortsatt tillstånd till restriktioner.

Det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas med hänsyn till risken för fortsatt brottslighet och risk för att Mathias Joelsson på fri fot försvårar sakens vidare utredning inför eventuell prövning i högre instans. Han ska därför vara kvar i häktet till dess att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom. Åklagarens begäran

UPPSALA TINGSRÄTT  
Avdelning 2  
Enhet 3

**DOM**  
2015-02-19

B 1189-14

om att få fortsatt rätt att meddela fortsatta restriktioner ska lämnas utan bifall med hänsyn till att det inte längre är proportionerligt med restriktioner.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga

Domen får överklagas till Svea hovrätt senast den 12 mars 2015.

På tingsrättens vägnar

Nils-Erik Elfstadius

Avräkningsunderlag, se nästa sida.



**Underlaget avser**

Person-/samordningsnummer/födelseid 19750921-0550	Datum för dom/beslut 2015-02-19
Efternamn Joelsson	Förnamn Karl Joel MATHIAS

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

**Frihetsberövad**

**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**

2014-05-26	
------------	--

**Särskild anteckning**

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

**Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter**

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift



# SVERIGES DOMSTOLAR

## ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### I vilka fall krävs prövningstillstånd?

#### Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

#### Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

## Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.